

Suljettu talveksi

Jørn Lier Horst
Suljettu talveksi

Suomentanut Tiina Sjelvgren

Pohjoismaiden ministerineuvosto on tukenut kirjan suomentamista.

Norjankielinen alkuteos *Vinterstengt*
Copyright © Gyldendal Norsk Forlag AS 2011
(All rights reserved.)

ISBN 978-952-5701-41-8

Painopaikka TBB Slovakia, 2015

Sitruuna Kustannus Oy
www.sitruunakustannus.fi

1

Sumu työntyi mereltä leveinä lauttoina. Se asettui märän asfaltin ylle kuin kostea peitto ja muodosti katulamppujen ylle himmeän sädekehän.

Ove Bakkerud ajoi toinen käsi ratissa. Ympäröivä maisema oli kadonnut pimeyteen.

Hän piti tästä vuodenaikasta: hetkestä ennen lehtien putoamista puista ja viimeisestä reissusta Stavernissa sijaitsevalle mökille, missä ikkunat naulattiin kiinni, vene vedettiin maihin ja mökki pantiin talviteloille. Se oli hetki, jota hän odotti koko kesän. Se oli hänen viikonloppunsa. Varsinaiset askareet sujuiivat parissa tunnissa sunnuntai-iltapäivän aikana. Muu osa viikonlopusta oli hänen omaa aikaansa.

Hän hiljensi vauhtia ja kääntyi päätieltä soratielle. Ajovalot pyyhkivät ruusunmarja-aitaa, joka reunusti ajotietä parkkipaikalle saakka. Kojelaudassa kello näytti lukemaa 21.37, kun hän sammutti auton, astui ulos ja veti keuhkoihinsa raikkaan suo-laista meri-ilmaa. Kauempaa kuului rantaan lyövien aaltojen tasainen kohina.

Sade oli lakannut ja puuskittaiseksi yltynyt tuuli ajoi sumua pois. Tvisteinin majakan valokiila valaisi tasaisin väliajoin lähitienoota ja paljasti sateen jäljiltä kosteat kalliot.

Hän kietoi takin tiukemmin ympärilleen ja nosti ruokakassit takaluukusta. Hän odotti jo innolla veristä illallispihviä ja kananmuna-pekoniaamiaista. Kunnan miesten ruokaa. Sitten

hän työnsi vapaan käden taskuunsa varmistaakseen avaimen todella olevan siellä ja asteli polkua ylös kohti jyrkänteen päällä sijaitsevaa mökkiä. Vain pieni ylämäki ja koko meri lepäisi hänen edessään. Vaikka oli pimeää, hän saattoi aistia edessä avautuvan näkymän. Se täytti hänet aina rauhalla.

Kun perhe oli ostanut mökin lähes kaksikymmentä vuotta sitten, se oli ollut vain vaatimaton, punaiseksi maalattu lauta-mökki, jossa ei ollut eristystä ja joka oli jo alkanut lahota. Heti kun rahatilanne oli sallinut, he olivat purkaneet vanhan mökin ja rakentaneet vanhan kivijalan päälle uuden. Pala palalta hän oli yhdessä vaimonsa kanssa luonut heille oman paratiisin. Alkuun kaikki liikenevä vapaa-aika oli kulunut rakennustöissä, mutta pikku hiljaa mökistä oli tullut paikka, missä saattoi hengittää vapaasti ja vain olla. Siellä ei vilkuiltu kelloa ja aika kulki omaa kulkuaan.

Hän laski kassit käsistään mökin edessä olevalle laatoituk-selle ja kaivoi avaimet taskusta. Majakan valokiila pyyhkäisi mökin seinää ja katosi jälleen. Ove Bakkerudia värisytti ja hän pidätti hengitystään. Oikea käsi puristi avainnippua. Suu oli yhtäkkiä aivan kuiva ja hän tunsu, miten iho oli noussut ka-nanlihalle.

Majakan valokiila pyyhkäisi seinää uudestaan kuin antaak-seen vahvistuksen sille, minkä hän oli juuri omin silmin näh-nyt. Ovi oli raollaan. Ovenkarmi oli rikki ja lukko murrettu auki.

Hän vilkaisi ympärilleen, mutta ei nähnyt muuta kuin pi-meää. Läheisestä lehtimetsästä kuului rasahdus kun oksa meni poikki. Jossakin kauempana haukkui koira. Sitten oli aivan hil-jaista. Vain tuuli rapisteli syyslehtiä ja aallot löivät rantaan.

Ove Bakkerud otti pari askelta lähemmäs, tarttui oven ylä-reunaan ja veti sen auki. Hän hamuili kädellään valokatkaisin-ta ja sytytti valot ulkona olevaan lyhtyyn ja eteiseen.

Hän oli vaimonsa kanssa puhunut, että näin saattaisi joskus käydä. Hän oli lukenut lehdistä poikajengeistä, jotka murtau-tuivat taloihin ja mylläsivät paikat, ja ammattimaisemmista lii-

goista, jotka kävivät kaikki mökit järjestelmällisesti läpi etsies-
sään arvoesineitä. Silti hänen oli nyt vaikea uskoa näkemäänsä.
Tuntui kuin joku olisi häpäissyt paikan. Heidän paikkansa.

Olohuoneessa oli pahin sotku. Laatikot ja kaapit oli avattu
ja niiden sisältö paiskottu ympäri huonetta. Lasit ja lautaset
oli rikottu ja sohvatyynyt heitelty ympäriinsä. Kaikki kaupaksi
käyvä tavara oli poissa. Uusi taulutelevisio, stereot ja matkara-
dio. Viinakaappi oli tyhjä. Jäljellä oli vain puoliksi juotu kon-
jakkipullo.

Hän kumartui ja poimi lattialta lasipullossa olevan veneen,
joka oli yleensä takan reunustalla. Lasiin oli tullut iso särö.
Hauraan purjeneen kaksi mastoa oli poikki. Hän muisti
kaikki ne tunnit, jotka hän oli istunut ja tuijottanut isoisän
paksuja sormia niiden askarrellessa veneen osien kimpussa,
kunnes siitä oli lopulta, lähes ihmeellisellä tavalla, rakentunut
oikea purjevere. Hän muisti vielä hetken, jolloin vene oli uju-
tettu sisälle lasipulloon ja isoisä oli vetänyt naruista niin, että
mastot nousivat pystyyn.

Ääni vapisten hän soitti poliisille ja esitteli itsensä.

”Milloin kävit mökillä edellisen kerran?” poliisin vaihde ha-
lusi tietää.

”Kaksi viikkoa sitten.”

”Murron on siis täytyntä tapahtua 19. syyskuuta jälkeen?”

Ove Bakkerud katsoi ympärillään olevaa tuhoa. Yhtäkkiä
hän tunsu olonsa täysin voimattomaksi.

”Tiedätkö onko myös muihin mökkeihin murtauduttu?”

”En”, Ove Bakkerud vastasi ja katsoi ulos ikkunasta. Thomas
Rønningenin mökissä paloi valo. ”Tulin vasta.”

”Voimme lähettää partion sinne aamulla”, poliisi sanoi. ”Sil-
lä välin toivoisimme, että et koskisi tavaroihin.”

”Huomennako? Mutta...”

”Tavoitammeko sinut tästä numerosta, jos soitamme sitten
kun meillä on vapaa auto?”

Ove Bakkerud avasi jo suunsa protestoidakseen ja vaatiak-
seen koiria ja rikostutkijoita pikimmiten paikalle, mutta vaike-

ni sitten. Hän nielaisi, kiitti avusta ja päätti puhelun.

Mistä hänen olisi paras aloittaa? Hän haki keittiöstä luedan ja rikkalapion. Siinä samassa hän muisti poliisin kehotuksen olla koskematta paikkoihin, joten hän laittoi ne syrjään ja jäi ikkunan ääreen seisomaan ja tuijottamaan naapurimökin suuntaan.

Oli erikoista, että naapurimökissä paloi valo. Thomas Rønningen ei ollut yleensä mökillään syksyisin. Hän juonsi perjantaisin televisiossa suosittua keskusteluohjelmaa, mikä piti miehen kiireisenä. Elokuussa hän oli tosin juhlistanut mökillään uuden lähetyksikauden alkua. Silloin he olivat istuneet yhdessä ulkona nuotion ääressä konjakkilasit käsissään ja Rønningen oli kertonut hänelle kaikesta siitä, mitä televisiostudion kulis-seissa tapahtui ennen lähetystä, sen aikana ja jälkeen.

Yhtäkkiä suurissa, valaistuissa ikkunoissa vilahti varjo. Murtovarkaat olivat saattaneet käydä sielläkin. Tai ehkä he olivat siellä paraikaa. Ove Bakkerud harppoi ovelle ja nappasi mukaansa taskulampun, joka roikkui omalla paikallaan. Ehkä poliiseihin tulisi vipinää, jos ne kuulisivat että myös Thomas Rønningenin mökkiin oli murtauduttu.

Alas rantaan johtava polku mutkitteli tiheän pensaikon ja käppyrämäntyjen lomitse. Taskulamppu valaisi puunjuuria ja pyöreäksi hioutuneita kiviä, mutta ei estänyt oksia raapimasta Ove Bakkerudin jalkoja.

Mökin ikkunoissa paloi yhä valo, mutta tällä puolen rakennuksen ikkunat olivat niin ylhäällä, ettei hän nähnyt sisään.

Hän valaisi lampulla mökin ympäristöä ennen kuin astui ulko-ovelle johtaville rappusille. Tuuli tarttui oveen ja paiskasi sen verannan kaidetta vasten. Ove Bakkerudin valtasi voimakas levottomuus, joka sai väristykset kulkemaan selkäpiitä pitkin. Hän tajusi, ettei hänellä ollut mitään, millä puolustautua.

Taskulampun valo osui ovenkarmiin. Siinä näkyi samoja murron merkkejä kuin hänen omassa ovelaan, mutta jokin oli silti toisin.

Ovessa oli veritahroja.

Päivä oli ollut pitkä.

William Wisting istui etunojassa sohvalla ja tuijotti pöydällä edessään lepäävää avainta. Se oli tummentunut. Sitä ei ollut käytetty aikoihin.

Hän nousi ja käveli olohuoneen poikki. Vesipisarat ikkunarudussa kielivät hetki sitten loppuneesta sateesta. Hälytysajoneuvo kuului olevan matkalla jonnekin. Sininen valo leikkasi tasaisin väliajoin pimeyttä; oli mahdoton nähdä oliko kyseessä poliisiauto vai ambulanssi. Hän seurasi valoa katseellaan, kunnes se katosi Helgeroaveienin suuntaan. Hän kääntyi ja ojentautui ottamaan pullon kulmakaapista. Jos hän näki oikein, se oli espanjalainen. Etikettiin oli merkitty kultaisin kirjaimin vuosiluku 2004. Hän muisteli saaneensa sen lahjaksi pidettyään edellissyksynä kauppakamarilla esitelmän. Pullo näytti kalliilta. Säilytys oli varmasti vain tehnyt sille hyvää. Hän oli viinin ystävä, vaikkei hänellä ollut koskaan ollutkaan aikaa tai kiinnostusta paneutua eri rypäleisiin, tuottajiin, viinialueisiin tai siihen minkä kanssa mikäkin viini kannatti nauttia. Hänelle riitti se, että hän tunnisti hyvän viinin maistaessaan sitä.

”Baron de Oña”, hän luki etiketistä ääneen ja vilkaisi sohvalle.

Suzanne hymyili ja nyökkäsi hänelle. Hän hymyili takaisin. Nainen oli ilmestynyt hänen elämäänsä kaksi vuotta sitten ja saanut siinä tärkeän sijan. Viikko sitten naisen asunnolla ta-

pahtunut vesivahinko oli tehnyt heistä nyt asuinkumppanit. Hän ei ollut sanonut sitä Suzannelle, mutta hänestä oli mukavaa, että tämä oli tullut taloon.

Hän otti kaksi lasia ja vilkaisi vielä ikkunasta ulos näkemättä pimeydessä muuta kuin oman peilikuvansa. Kasvot olivat leveät ja karkeapiirteiset, silmät tummat. Hän käänsi selän peilikuvalleen, palasi takaisin sohvalle ja istuutui Suzannen viereen.

Televisiossa Thomas Rønningenin sohvalle oli saapunut joukko mielenkiintoisia vieraita, joilla kaikilla oli oma näkökulmansa päivän aiheeseen. Wisting piti ohjelman konseptista, missä raskas aihepiiri sekoittui keveään viihteeseen. Hän piti myös ohjelman juontajasta. Thomas Rønningeniissä oli poika- maista charmia ja hän onnistui luomaan studioon intiimin ja turvallisen tunnelman. Hän olisi pärjännyt hyvin rikostutkijana. Hänen kysymyksensä vieraille olivat aina hyvin laadittuja ja älykkäitä, ja sen sijaan että hän olisi asettanut haastateltavansa selkä seinää vasten kriittisillä kysymyksillään, hänen onnistui saada heidät avautumaan ja tekemään paljastuksia antamalla keskustelun vain kulkea omalla painollaan.

Suzanne otti viinilasit ja laski ne pöydälle. Wisting nousi vielä ylös ja haki pullonavaajan. Ennen istuutumistaan hän vilkaisi vielä kertaalleen olohuoneen ikkunasta ulos. Taas uusi hälytysajoneuvo matkalla samaan suuntaan kuin aiempikin. Hän vilkaisi automaattisesti rannekelloa, se näytti 22.02.

”Onnittelut”, Suzanne sanoi ja piteli lasia hänen kaataessaan viiniä.

”Mitä tarkoitat?”

”Mökistä”, nainen hymyili ja nyökkäsi pöydällä lojuvan avaimen suuntaan.

Wisting kävi sohvalle istumaan.

Päivä oli alkanut asianajotoimistossa Oslossa yhdessä Williamin sedän, Georg Wistingin, kanssa.

Georg oli 78-vuotias ja käyttänyt valtaosan elämästään energiatalouteen keskittyvän insinööritoimiston rakentamiseen. Wisting ei ollut koskaan oikein kunnolla ymmärtänyt,

mitä sen toiminta piti sisällään, mutta tiesi sedän kehittäneen ja patentoineen veden ja ilman desinfiointiin ja puhdistukseen liittyviä laitteistoja.

Setä haastoi mielellään totuttuja toimintatapoja ja tunki luontaisesti syvää vastenmielisyyttä kaikenlaisia veroja ja maksuja kohtaan. Se taas oli johtanut siihen, että hän oli saanut kunnian tutustua maan oikeuskoneistoon omakohtaisesti, joutunut maksamaan veromätkyjä ja saanut ehdollista vankeutta.

Tapaaminen asianajotoimistossa liittyi Georg Wistingin viimeiseen tahtoon. Tarkoituksena oli varmistaa, ettei valtiolle koituisi hyötyä sedästä hänen kuolemansa jälkeen. Asianajaja oli erikoistunut perintöasioihin ja laatinut mutkikkaan suunnitelman siitä, miten Georg Wisting jakaisi omaisuutensa ennen kuolemaansa.

William Wistingin osalta tuo kaikki johti siihen, että hänes-tä tuli Værvågenissa Helgeroan ulkopuolella sijaitsevan mökin omistaja. Mökin arvo oli määritelty niin alhaiseksi kuin laki vain salli, jotta perintöveron osuus olisi mahdollisimman pieni.

Se teki hänestä varakkaan miehen. Vaikka eipä silti. Ei hänellä ollut rahahuolia. Hän tienasi suhteellisen hyvin, ja työ itsessään oli senkaltaista, ettei hänellä yksinkertaisesti ollut aikaa tuhlata palkkaansa. Ja olihan hänellä muitakin säästöjä Ingridin jäljiltä. Hän ja lapset olivat saaneet miljoonakorvaukset sen jälkeen kun Ingrid oli neljä vuotta aikaisemmin menehtynyt Noradin toimeksiannolla Afrikassa. Rahat olivat tilillä ja kasvoivat korkoa joka kuukausi. Hän ei ollut jaksanut koskea niihin.

Hän muisti ajan, jolloin he olivat Ingridin kanssa tuore aviopari ja odottivat kaksosia. Laskuja tuntui tulevan ovista ja ikkunoista. Joskus kun palkkatili oli tyhjä, heidän piti henkensä pitimiksi kerätä pulloja. Enää hänen ei tarvinnut vilkuilla hintalappuja, kun hän osti ruokaa tai muita päivittäistavaroita.

Asianajaja oli tarjoutunut käymään läpi hänen talousasian-sa ja laatimaan suunnitelman verorasituksen minimoimiseksi. Wisting oli kieltäytynyt tarjouksesta.

Ihmiset televisiossa hymyilivät jollekin huvittuneina.

”Kadehdin tuollaisia ihmisiä”, Suzanne sanoi ja nyökkäsi televisioruutua kohti.

Wistingkin nyökkäsi, vaikkei ihan tarkkaan tiennyt, mitä ihmisiä Suzanne tarkoitti. Hänestä oli vain mukava istua sohvalla yhdessä hänen kanssaan.

”He tekevät mitä haluavat”, Suzanne jatkoi. ”He uskaltavat panostaa. Rikkoa tutut ja turvalliset kaavat ja tehdä jotakin uutta ja jännittävää. Niin kuin tuo Sigrid Heddal esimerkiksi.”

Wisting vilkaisi televisioruutua. Viisikymppinen nainen puhui paatoksella jostakin, jota hän nimitti Safe Horizoniksi.

Suzanne katsoi Wistingiä. ”Ajattele, että hän on viisikymppinen, jättänyt turvallisen työnsä projektijohtajana elinkeinoelämässä ja lähtenyt Addis Abebaan työskennelläkseen vapaaehtoisena orpolasten parissa. Miten rohkeaa.”

Wisting nyökkäsi. Tämä puoli Suzannesta viehätti häntä.

”Tommykin on sellainen ihminen.”

Suzanne tarkoitti Linen tanskalaista poikaystävää. Vuosi sitten Tommy Kvanter oli jättänyt työnsä kokkina suurella kalastusaluksella, myynyt asuntonsa ja muuttanut Wistingin tyttären luo. Asunnon myynnistä saamansa rahat hän oli sijoittanut oslolaiseen ravintolaan yhdessä muutaman ystävänsä kanssa. Wisting oli samaa mieltä siitä, että Tommy oli unelmoija. Se ei kuitenkaan välttämättä ollut ominaisuus, jota hän arvosti.

Asianajotoimiston tapaamisen jälkeen he olivat syöneet Suzannen kanssa päivällistä Tommy'n ravintolassa yhdessä Linen kanssa. Wisting oli ravintolassa ensimmäistä kertaa ja ymmärsi, että se oli muutakin kuin pelkkä ruokapaikka. Shazam Station oli ravintolakompleksi, joka levittäytyi kolmeen eri kerrokseen: kellarissa oli yökerho, katutasossa kahvila ja ylimmässä kerroksessa ruokaravintola.

Tommy vastasi keittiöstä ja ravintolasta. Hän ei itse pääsyt liittymään seuraan, mutta oli huolehtinut siitä, että heille tuotiin pöytään neljän ruokalajin päivällinen. Ruoka oli toki

hyvää, mutta missä olivat kaikki asiakkaat keskellä kiireisintä perjantai-iltapäivää? Vain muutamassa pöydässä istui ihmisiä ja tarjoilijat tuntuivat haahuilevan toimeettomina. Jos tilanne oli samanlainen joka päivä, Tommyn hankkeeseen sijoittamat rahat olivat vaarassa.

Wisting ei ollut koskaan oikein ymmärtänyt, mitä tytär Tommyssä näki. Mies osasi kyllä olla pohdiskeleva ja älykäs, ja jopa Wisting näki miehen charmin. Mutta hän ei yksinkertaisesti pystynyt luottamaan Tommyyn. Asiaan ei vaikuttanut se, että hänet oli aikoinaan tuomittu huumerikoksesta tai että hän osasi olla sekä itsepäinen että itsekäs. Wistingin mielestä hän ei yksinkertaisesti ollut mies, jonka kanssa hänen tyttärensä tuli rakentaa yhteistä tulevaisuutta.

Joskus hän mietti johtuivatko hänen epäilyksensä vain siitä, että Line oli hänen tyttärensä, mutta ei hän oikeastaan sitä uskonut. Kun hän viime aikoina oli nähnyt parin yhdessä, tuntui kuin Linenkin silmät olisivat avautuneet näkemään Tommyn heikkoudet. Line ärsyyntyi jatkuvasti Tommyn sanomisista ja tekemisistä, ja Wistingin oli myönnettävä, että häntä ilahdutti huomata, ettei tytär suhtautunut poikaystävänsä enää täysin kritiikittömästi.

”Jos ei uskalla ottaa riskiä ja kokeilla jotakin uutta, ei voi koskaan myöskään saavuttaa mitään”, Suzanne jatkoi. ”Mitä hävittävää meillä oikeastaan edes on? Vaikka tekisi montakin virhettä, jokaisesta oppii jotakin uutta. Ja kaikki kokemukset ovat arvokkaita. Niin hyvät kuin huonotkin.”

Yksi televisio-ohjelman vieraista oli saanut kysymyksen, johon hän ei osannut heti vastata. Keskusteluun syntyneen lyhyen tauon aikana Wisting saattoi kuulla poliisiauton sireenien ujeltavan jossakin kaukana.

Hän ojentautui ottamaan lasin pöydältä ja jäi istumaan se kädessään.

”Voisitko ajatella perustavasi ravintolan?” hän kysyi.

”Kyllä voisin”, Suzanne vastasi yllättäen ja hymyili hänelle. ”Tai en ehkä ihan ravintolaa, mutta ehkä pienen taidekahvilan.

Elämä tuntuu liian lyhyeltä elää näin. Istua toimistossa päiväs-
tä toiseen. Kokouksia, budjetteja, leikkauksia, projekteja.”

Suzanne työskenteli lastensuojelutehtävissä ja oli vuosien
ajan keskittynyt nuoriin, yksinäisiin turvapaikanhakijoihin.
Viime vuosina työstä oli tullut entistä byrokraattisempaa, ja
tällä hetkellä hän istui yksin toimistossa tapaamatta koskaan
lapsia, joita hän halusi auttaa.

”Mikä sen nimeksi tulisi?” Wisting kysyi ja laski lasin pöy-
dälle juomatta siitä.

”Mitä tarkoitat?”

”Jos olet haaveillut kahvilan perustamisesta, olet varmasti
miettinyt sille nimeä.”

Suzanne pudisti päätään.

”Ei ainakaan Shazam Station, vai?”

Suzanne hymyili.

”Se on itse asiassa hauska nimi.”

”Niinkö sinusta?”

”Shazam on taikasana. Se on persiaa. Seesam norjaksi. See-
sam aukene!”

”Seesam-asema?”

Suzannea hymyilytti. Silmäkulmissa ja suupielissä oli hen-
toja, viuhkamaisia juonteita. Pöydällä palavat kynttilät saivat
pätkinänruskeat silmät hehkumaan.

Wisting oli juuri tarttumassa viinilasiin, kun puhelin soi.
Näytössä vilkkui soittaja, joka oli tallennettu muistiin nimellä
OPERA. Se oli poliisin oma lyhenne operatiiviselle keskuk-
selle.

Wisting vastasi lyhyesti. Soittaja esittäytyi yhtä lyhyesti.

”Useaan mökkiin Guslandin alueella on murtauduttu.”

Wisting oli hiljaa. Hän ymmärsi, ettei tässä ollut vielä kaik-
ki.

”Yhdestä mökistä on löytynyt kuollut mies.”

William Wisting löi autonoven kiinni takanaan ja nosti takin-kauluksia ylemmäksi.

Pienellä parkkipaikalla oli kahden siviiliauton lisäksi pari poliisiautoa ja ambulanssi.

Ilta oli kylmä. Suusta nousi hengittäessä valkeaa huurua. Kauempaa kuului aaltojen pauhu. Mereltä tuleva kostea ja suolainen tuuli puhalsi sisämaahan päin.

Hän käveli parkkipaikan toiseen päähän, mistä lähti polku kohti lehtimetsää. Viidenkymmenen metrin päässä avautui aava rannikkomaisema. Tummat kalliot sulautuivat yhtä tummana vellovaan mereen. Yhdellä rannikon edustan saarista oli majakka, jonka valokeila pyyhki manteretta ja sai levottomana liikehtivän merenpinnan kimaltamaan.

Alhaalla vedenrajassa sijaitsevan mökin ääriiviivat erotti juuri ja juuri. Parista ikkunasta kajasti valoa. Rakennuksen etupuolella pimeyttä halkoivat taskulamppujen valot. Wisting kuuli, miten generaattori käynnistettiin, ja yhtäkkiä mökin etuosa kylpi kirkkaassa valossa. Hän näki poliisin tuulessa kieppuvan punavalkoisen eristysnauhan. Poliisiunivormujen heijastinnauhat vilkkuivat ja hänen korviinsa kantautui radiolähettimien ääntä, puhelimen pirinää ja vaimeaa puhetta. Tähdetön ja kylmä syksyinen pimeys lepäsi maiseman yllä.

Wisting nosti kasvonsa kovaa tuulta päin ja jatkoi eteenpäin. Hänet oli kutsuttu vastaaviin paikkoihin ja tilanteisiin

lukemattomia kertoja ennenkin. Mutta rikospaikalle saapumisesta ei ollut tullut hänelle rutiinia. Eikä hän ollut myöskään immuuni nähdessään raadeltua ihoa, ruumiita tai joutuessaan todistamaan omaisten pohjatonta epätoivoa. Aivan liian monta kertaa hän oli omin silmin nähnyt järjettömän väkivallan jäljet, jotka tuntuivat olevan kerta kerralta yhä brutaalimpia ja armottomampia. Tällaiset synkeät ajatukset masensivat häntä ja tekivät hänet ärtyisäksi ja sulkeutuneeksi.

Polulla matkalla rikospaikalle häntä vastaan käveli ambulanssin kaksi ensihoitajaa. He tulivat häntä vastaan tyhjin käsin. Kasvot näyttivät vakavilta ja he tervehtivät Wistingiä vain lyhyellä nyökkäyksellä ohittaessaan hänet.

Tutkinnan operatiiviseksi johtajaksi nimetty poliisi nosti eristysnauhaa, jotta hän pääsi tutkinta-alueen sisäpuolelle. Mökin ulko-ovi oli auki. Ovenkarmista puuttui pala murron jäljiltä. Wisting näki ruumiin jalat mökin sisäpuolella. Tällä oli jalassaan suuret saappaat, joiden pohjaan oli tarttunut savipaakkuja.

Wisting sai lyhyen selostuksen tapahtumista, mutta se ei tuonut mitään uutta hänen puhelimesta kaksikymmentäviisi minuuttia aiemmin saamaansa tilannekatsaukseen.

Espen Mortensen oli saapunut paikalle ennen häntä. Nuori rikospaikkatutkija oli juuri vetämässä valkoista haalaria ylleen.

”Tuletko sisälle?” hän kysyi.

Wisting nyökkäsi, mutta veti kenkien päälle muovisuojaukset ennen kuin seurasi miestä sisään.

Murtotyökalu oli jättänyt selviä jälkiä lukon ympärille. Ovesta oli irronnut säleitä ja ovenkarmia oli revitty irti. Kivirappusilla oli verijälkiä. Myös ovesta oli suttuisia veritahroja niin kuin joku olisi ottanut veren tahrिमalla kädellä ovesta tukea.

Espen Mortensen otti muutaman yleiskuvan ennen kuin jatkoi eteenpäin. Wisting seurasi häntä kapeaan käytävään. Hänet aiemmin vastaanottanut poliisi jäi mökin ulkopuolelle pitämään vahtia.

Uhri oli mies. Hän makasi vatsallaan omituisen vääntyneessä asennossa. Toinen käsi oli vartalon alla, kun taas toinen osoitti suoraan sivulle. Paksu, musta hansikas oli veren peitossa. Likaiset saappaat ulottuivat miestä lähes polviin. Hänellä oli yllään musta villapusero. Päässä oli musta kommandopipo.

Wisting käveli kuolleen miehen ympäri.

Ruumiin alla oli iso verilammikko, mistä veri valui edelleen puulattiaa pitkin eteenpäin. Wistingin piti harpata lammikon yli.

Miehen pää oli kääntynyt sivulle. Kasvot peittävän mustan kommandopipon etuosassa oli pitkä repeämä otsan kohdalla. Sen molemmin puolin näkyi palanen kalpeaa ihoa ja avoimes-
sa haavassa murskaantuneen kallon pirstaleita.

Ulkona poliisikoira haukahti terävästi selvästi valmiina etsintöihin. Wisting kyykistyi ja lasi kädet polvien päälle.

Kommandopipon kapeista silmäaukoista näkyvät silmät tuijottivat häntä sepposen selällään silmämunat pullistuneina. Huulet olivat kääntyneet sisäänpäin aivan kuin mies olisi ollut vetämässä henkeä.

Wisting istui kyykyssä ja katseli kuollutta lähes minuutin ajan ennen kuin nousi ja katsahti ympärilleen. Verta oli roiskunut seinäpaneelille abstrakteiksi kuvioiksi. Eri puolilla mökkiä näkyi samanlaisia verisiä kädenjalkia kuin ulko-ovessa. Vaikutti siltä, että mies oli hakenut tukea ennen kaatumistaan kuolleen maahan.

Lattialla olevasta verilammikosta johti veriset jalanjäljet ulko-ovelle. Se joka oli ollut täällä, oli astunut vereen ennen pakenemistaan paikalta.

”Kuka hänet löysi?”

Wisting osoitti kysymyksensä ulkona rappusten juurella seisovalle poliisille.

”Naapuri”, hän vastasi ja osoitti ylempänä sijaitsevaa mökkiä. ”Sinnekin murtauduttiin.”

”Kävikö naapuri sisällä?”

Virkapukuinen poliisi pudisti päätään.

”Hän kääntyi rappujen yläpäässä takaisin.”

Wisting seiso hetken hiljaa koettaen muodostaa kokonaiskäsitystä tilanteesta. Samalla hän yritti paneutua yksityiskohtiin, sillä niillä oli usein jatkon kannalta ratkaisevan tärkeä merkitys.

Tässä hän oli tavallisesti hyvä. Rikospaikasta saatu ensivaikutelma yhdessä vuosien kokemuksen kanssa johti yleensä jonkinlaisen teorian syntymiseen, edes huteran.

Rikospaikka oli kuin taideteos. Jokainen pieni yksityiskohta, pieninkin pensselinvento ja koko valmis maalaus kertoivat jotakin sen tekijästä.

Wistingin katse kiersi valaistua olohuonetta. Mökki oli hyvällä maulla sisustettu: siellä oli yhdistetty moderneja kalusteita ja antiikkihuonekaluja. Värit olivat puhtaita ja vaaleita ja täydensivät hyvin toisiaan.

Murron jäljet olivat selvästi näkyvissä. Laatikot ja kaapit oli avattu. Nurkassa olevalla matalalla pöydällä oli enää muutama johdonpätkä siinä, missä hetki sitten oli ollut televisio. Seinillä näkyi vaaleita kohtia siellä, missä oli ollut tauluja ja taidetta.

Wisting käänsi katseensa takaisin lattialla makaavaan mieheen, huokaisi ja pudisti alistuneesti päätään. Palaset eivät tuntuneet lokahtavan paikoilleen, mutta silti hän ei osannut sanoa, mikä oli pielessä.

”Oletteko löytäneet lyömäaseen?” hän kysyi.

Espen Mortensen pudisti päätään ja kysyi samaa ulkopuolella odottavalta poliisilta.

”Koirapartio etsii sitä parhaillaan”, poliisi ilmoitti.

”Entä murtoväline?” Wisting tiedusteli ja osoitti rikkoontunutta ovenkarmia.

Mortensen pudisti päätään.

”Se voi olla myös tappoase”, hän totesi. ”Oikeuslääketieteellisen kaverit osaavat varmasti kertoa siitä enemmän, mutta näyttää siltä, että uhria on lyöty terävällä esineellä. Esimerkiksi sorkkaraudalla.”

”Etkö usko, että hän on itse murtovaras?” Wisting kysyi ja

nyökkäsi heidän välissään makaavaan kommandopipoiseen mieheen päin.

”Ehkä hän tuli yllätetyksi ja häneltä vietiin sorkkarauta.”

Wisting pudisti epäileväenä päätään. Kuolettavaa iskua luukuun ottamatta mikään ei kielinyt siitä, että mökissä olisi kamppailtu. Seinällä roikkui kaksi sievää maalausta. Oven vieressä oli siististi lenkkitossut. Kaksi tuulitakkia roikkui omilla paikoillaan. Myöskään muualla mökissä ei ollut nähtävissä muuta tuhoa kuin mitä Wisting oli todistanut lukemattomilla murtopaikoilla aikaisemminkin.

”Mihin varastetut tavarat on viety?” hän kysyi ja astui pari askelta peremmälle ylelliseen mökkiin.

”Ehkä hän palasi uudelle kierrokselle?” ulkona yhä seisova poliisi ehdotti. ”Hakemaan lisää.”

”Kenties”, Wisting mutisi mietteliäänä. ”Kuka tämän mökin muuten omistaa?”

”Eikö kukaan ole kertonut? Thomas Rønningen.”

”Se televisiojulkkis?” Wisting kysyi ja jäi tuijottamaan ruumista.

Poliisi nyökkäsi.